

PSİKOLOJİK DANIŞMA MÜDAHALESİ OLARAK BÜYÜK GRUP REHBERLİĞİ

Hüseyin ÖNCÜ*

Özet

Literatür incelendiğinde, grup rehberliği kavramı konusunda bazı farklı görüşlerin yer aldığı görülmektedir. Rehberliğin bireysel bir yardım olduğu, grup rehberliği kavramının rehberliğin tanımı ile çeliştiği ve bu kavram yerine, “rehberlikte grup etkinlikleri” kavramının kullanılmasının daha uygun olduğu belirtilmektedir. Grup rehberliği, “bireyin gelişmesine, kendisini ve imkânlarını tanımasına, gerçekçi ve uygun planlar ve seçimler yaparak kendini yönlendirmesine ilişkin grup etkinlikleri ve süreçleri” olarak tanımlanabilir. Grup rehberliğinin bireyleri geliştirici, koruyucu, düzeltici ve uyum sağlayıcı işlevleri bulunmaktadır. Grup rehberliği ile grupla psikolojik danışmayı ayırt etmeye çalışanlar: konular, grubun büyüklüğü, liderlik ve etkileşim türleri üzerinde durmuşlardır. Grup rehberliği kapsamında sıralanan etkinliklerin çoğu psikolojik danışma ile doğrudan ilişkili değildir. Kapsam olarak öğrencilerin kendilerini tanımalarına, yönelmelerine (mesleğe, öğrenim dalına, vb.) ve benliklerini çevreleriyle bütünleştirmelerine yardımcı olan bütün grup etkinlikleri grup rehberliği kavramı içerisinde yer almaktadır. Bu makalede, psikolojik danışma müdahalesi olarak büyük grup rehberliği kuramsal açıdan incelenmektedir. Önce büyük grup rehberliğinin tanımı, büyük grup rehberliğini organize ederken ve yapılandırırken dikkate alınması gereken faktörler ve büyük grupla danışmanın nasıl kolaylaştırılacağı açıklanmaktadır. Sonra büyük grup rehberliğinin avantajları ve sınırlılıkları belirtilmektedir.

Anahtar sözcükler: *Büyük grup rehberliği, psikolojik danışma müdahalesi, grup lideri*

Abstract

A close review of the related literature would yield various views about group guidance. It is suggested that guidance is assistance at the individual level and thus “group guidance” contradicts with the definition of guidance, and that it is better to use “group activities in guidance” instead. Group guidance can be defined as “group activities and process that help the individual develop, know his capabilities and himself, direct himself through realistic plans and choices.” Group guidance has the functions of progress, protection, correction and adaptation. Those making a distinction between group guidance and psychological counselling in groups focus on the subject, the size of the group, leadership and the types of interaction. Most of the activities listed in the context of group guidance are not closely related to psychological counselling. Group guidance covers all the group activities that help students know themselves, their orientation and integration with their environments. This paper examines large group guidance as a psychological counselling intervention in a psychological perspective. Moreover, the paper deals with the factors to consider when designing a large group guidance and the facilitation of the process when working with a large group. Finally, the advantages and the limitations of large group counselling are enumerated.

Key words: *Large group guidance, psychological counselling, intervention, group leader*

İnsanlar gruplar içinde doğar, gruplarda yaşar, gruplarda çalışır ve gruplarda kendilerine yardım edilir. Birey; tutumları, yaşantıları, çevresi, beklentileri ve duyguları ile tek ve biricik bir varlıktır. İnsan toplumsal bir varlıktır, sorunları da toplumsal ilişkilerden kaynaklanmaktadır. İnsanın çevresine uyumu, onun kişiler arası ilişkilerde gerekli davranış ve tutumlara sahip olmasını gerektirmektedir (Kuzgun, 2000). Aile grupları, akran grupları, sosyal gruplar, okul ve diğer gruplar, bir öğrencinin yaşamının parçalarıdır. Bu nedenle bazı gençler, grupta psikolojik danışmaya katılmada bireysel danışmaya göre daha gönüllüdürler. Farklı bireyler arasında benzer özelliklerin bulunması ve bazı ihtiyaçların grupta sağlanabilmesi, grup çalışmaları yoluyla bireysel gelişimin gerçekleştirilmesini akla getirmektedir. Özellikle, “ülkemizdeki psikolojik danışmanların sayısal yönden ve okulların da fiziksel yapı yönünden yetersizlikleri psikolojik danışmanın lüks bir hizmet olduğunu göstermektedir” (Öncü, 2002: 86).

Geçmişte, okullarda uzman danışmanların bulunmadığı dönemlerde, öğrenciler kişisel problemlerinin çözümü için sınıf öğretmenlerine başvururlardı. Psikolojik danışmanların okullarda istihdam edilmeye başlanmasıyla sınıf öğretmenleri, öğrencilerine verdikleri hizmetleri rehberlik veya öğüt verme olarak düşünmeye devam ettiler. Ayrıca onlar büyük grup rehberliğini bütün öğrencilerin genel gelişimsel ihtiyaçları ile çalışmanın bir yolu olarak görmeye devam ettiler (Myrick, 2003: 253).

Toplumdaki bireyler değişik gruplar içinde öğrenmekte, eğlenmekte ve sosyalleşmektedir. Birey, grup içinde kendi benliğini ve tutumlarını sınar, gerekli değerlendirmeleri yapar. Özellikle ergenlik çağındaki birey, grubun diğer üyelerinin duygu, düşünce ve davranışlarından daha çok etkilenir (Tan, 1992: 228). Bu nedenle grup, psikolojik yardım için kolayca kullanılabilir (Seligman, 1982). Ayrıca akranlar, birbirlerini oldukça fazla etkilediklerinden grup danışmanlığı, akranlar ve diğer önemli kişilerce gösterilen davranışları uygulama ve model alma ihtimalini arttırmaktadır (Gazda, 1989). İnsanın gelişimi, değişimi ve geleceği sıkı sıkıya içinde yaşadığı gruba bağlıdır. Bireyi tanımaya çalışmada grup yaklaşımı, bireye yardım araçlarından sadece birisi ve en güçlü olanıdır. Çünkü birey, toplu olarak yaşayan bir varlıktır. Bireyler grup içinde, dış dünyanın baskın yaşam koşullarına uyabilme yeteneklerini geliştirme ve pekiştirme imkânı bulabilirler.

Büyük Grup Rehberliği ve Grupla Psikolojik Danışma

Literatür incelendiğinde, grup rehberliği kavramı konusunda bazı farklı görüşlerin yer aldığı görülmektedir. Tan (1992: 204), rehberliğin bireysel bir yardım olduğunu, grup rehberliği kavramının rehberliğin tanımı ile çeliştiğini ve bu kavram yerine “rehberlikte grup etkinlikleri” kavramının kullanılmasının daha uygun olacağını belirtmektedir. Shertzer ve Stone (1971) ise grup rehberliğini, grupta rehberlik ve rehberlikte grup yaklaşımı terimlerini eş anlamda kullanmayı önermektedirler.

Grup rehberliğini, rehberlikte grup yaklaşımı olarak ele alıp inceleyen Ülkü (1977), grup yaklaşımının sınıf, ders içi ve ders dışı programlarla, sınıf öğretmenliği ve grupta rehberlik yöntemleriyle öğrencinin öğrenerek olgunlaşmasına katkıda bulunduğunu belirtmektedir. Grup rehberliğini veya grupta rehberlik uygulamalarını açıklayan birçok yazar (Bennett, 1963; Mathewson, 1962; Peters ve Farwell, 1959) grup

rehberliğinin geliştirici özelliğini bireyin uyum sağlamasına yardım süreci olmaktan çok, bireyin kendi içinde ve çevresi ile bütünleşmesine, olgunlaşmasına ve böylece kendini gerçekleştirmesine yardım süreci olarak görmektedirler.

Myrick (2003), grup rehberliğini, “öğrencilerin birlikte fikir, duygu, tutum ve davranışlarını araştırdığı kişilik gelişim ve oluşumu ile ilgili önemli bir yaşantı” olarak tanımlamaktadır. Grup rehberliği, “bireyin gelişmesine, kendisini ve imkânlarını tanımasına, gerçekçi ve uygun planlar ve seçimler yaparak kendini yönlendirmesine ilişkin grup etkinlikleri ve süreçleri” olarak tanımlanabilir (Özgüven, 1999: 256).

Grup rehberliğinin bireyleri geliştirici, koruyucu, düzeltici ve uyum sağlayıcı işlevleri bulunmaktadır (Bennett, 1963; Akt: Ülkü, 1977; Özgüven, 1999).

Grup rehberliği ile grupla psikolojik danışmayı ayırt etmeye çalışanlar; konular, grubun büyüklüğü, liderlik ve grup etkileşim türleri üzerinde durmuşlardır (Myrick, 2003: 211).

Grup rehberliği kapsamında sıralanan etkinliklerin çoğu psikolojik danışma ile doğrudan ilişkili değildir. Kapsam olarak öğrencilerin kendilerini tanımalarına, yönelmelerine ve benliklerini çevreleriyle bütünleştirmelerine yardımcı olan bütün grup etkinliklerinin grup rehberliği kavramı içinde yer aldığı söylenebilir (Ülkü, 1977; Özgüven, 1999).

Grup rehberliğinin odağında konu vardır ve yaklaşımı daha çok bilişseldir. Bazı yazarlar (Ülkü, 1977; Tan, 1992; Kepçeoğlu, 2000; Voltan-Acar, 2001; Myrick, 2003), grup rehberliğinin daha çok öğretime yakın olduğunu ve bilgi vermeyi hedeflediğini belirtmektedirler.

Grup rehberliği genellikle sınıf düzeyinde veya daha büyük gruplarda yürütülmektedir. Çünkü, “odaklaşma bireylerin kendilerine verilen bilgileri nasıl kullandıkları, bu bilgilere karşı tepkileri ve bilgileri kabul edip etmedikleri üzerinde değildir” (Öncü, 2002: 87). Grup, probleme dönük bir grup olsa bile söz konusu problem, bireylerin kişisel problemi olmaktan çok, bireyler arasındaki ortak bir problemdir. Amaç, grubu bireylere daha ekonomik bilgi verebilmek için kullanmaktır. Örneğin, inşaat mühendisliği hakkında bilgi sahibi olmak isteyen bir grup öğrenciye, inşaat mühendisi tarafından topluca bilginin verilmesi, 20 veya daha büyük gruplarda yapılacağından ekonomi sağlar. Oysa psikolojik danışma grupları, daha az sayıdaki (8-12 kişilik grup) üyelerden oluşmaktadır. Grup rehberliği her ortamda gerçekleştirilebilirken, grupla psikolojik danışma için özel bir ortam gereklidir. Ayrıca grup, açık grup değilse grupla psikolojik danışma 12-13 oturum süren bir süreçtir (Voltan-Acar, 2001). Grup rehberliği bir-iki oturumda bitebilir. Oysa iki-üç oturumda biten grupla psikolojik danışma olamaz (Voltan-Acar, 2001). Grup rehberliği ile grupla psikolojik danışma arasındaki farklılıklardan biri de grubun büyüklüğüdür. Genellikle grupla psikolojik danışma grupları 8-12 kişi arasında değişirken (Voltan-Acar, 2001), büyük grup rehberliği grupları ise 10’dan fazla katılımcıdan oluşur (Myrick, 2003). Myrick’a (2003: 253) göre, bir psikolojik danışman bir grupta 10’dan fazla öğrenciyle çalıştığında, danışma “büyük grup rehberliği” olarak ifade edilmektedir. Myrick (2003), bazı psikolojik danışmanların 12 kişilik gruplarla yaptıkları danışmaları küçük gruplara rehberlik olarak gördüklerinden 10 sayısının keyfi bir sayı olduğunu ve kesin ayırt edici bir sayı olmadığını belirtmektedir. Ancak danışmanların büyük çoğunluğu küçük

gruplardaki üye sayısının beş ya da altı kişi olmasını tercih etmektedir. Grup üyelerinin sayısının 10'u geçmesi durumunda danışma süreci uzar; çok kişiyle ilişki ve iletişimlerin dinamikleri grubun karakterini değiştirir; danışma bir noktadan sonra başka bir görüşme şekline dönüşür ve gerçek bir danışma olmaz.

Küçük grup danışmanlığı ile büyük grup rehberliği arasındaki farklılık, grupların içerdiği üye sayısı ötesinde, grupların danışma amacı ve bu amacın gerçekleştirilmesinde uygulanan yollardan kaynaklanmaktadır. Bu farklılık, hedefler, liderlik davranışları ve şekillendirilebilecek kişiler arası ilişkileri kapsar (Myrick, 2003: 223). Sonuç olarak bütün bunlar grup içi iletişimin gücünü, iletişimde bulunan grup üyeleri arasındaki güven ve uyumu etkiler.

Cuthbert (2000: 123), psikolojik danışmanların büyük grup rehberliği konusunda yaptıkları tanımlarda, farklılıkların olduğunu ve çoğunluğunun 25-30 arası öğrenciden oluşan bir sınıf büyüklüğünün büyük grup rehberliği tanımına uygun olduğu konusunda kesinlikle hem fikir olduklarını belirtmektedir. Grup rehberliğinde öğrencilerin bazıları öğrenme sürecinin dışında kalabilir, grupla psikolojik danışmada ise grup üyelerinin etkileşime bizzat katılmaları gerekir (Kuzgun, 2000). Gruptaki bütün üyelere bireysel olarak dikkat etmek kolay değildir.

Grupla psikolojik danışmada gönüllü grup üyeleri duygusal düzeyde konuşurlar. Grupla psikolojik danışmada konuşulanlar önceden belirlenmemiştir ve spontanlık önemlidir. Grupla psikolojik danışma sürecini kolaylaştıran ve yürüten grup liderinin hem bireysel psikolojik danışma bilgi ve becerilerine hem de grup dinamiğinin farkına varması gerekmektedir (Ohlsen, 1988; Akt: Voltan-Acar, 2001: 5). Grup rehberliğinde öğrenciler, kendilerini daha çok fark ederek olumsuz yönlerini düzeltmeye, olumlu yönlerini ise geliştirmeye yönelebilirler (Tan, 1992). Grupla psikolojik danışma, grup üyelerinin ihtiyaçlarını özgürce ifade etmeleri ve yaşamlarını zenginleştirmeleri için kendilerini güven içinde hissedecekleri bir ortam sağlamaktadır (Gibson ve Mitchell, 1995). Grup rehberliği zihinsel, grupla psikolojik danışma ise duyuşsal bir süreçtir. Grup rehberliği bir öğretmen tarafından yürütülebilirken, grupla psikolojik danışma ancak bu alanda yetişmiş bir eleman tarafından yürütülebilir (Kuzgun, 2000: 168). Psikolojik danışma grupları, rehberlik gruplarından daha küçük gruplardır ve üyeler arasında daha yoğun etkileşim sağlar.

Küçük grup genellikle daha üst düzeyde güven, anlayış ve kabul etmeyi gerektirir. Bu durum, üyelerin kendilerini ifadeye özgür hissetmelerini etkiler. Psikolojik danışma gruplarına katılma her zaman bireyin özgür seçimine bırakılırken rehberlik grupları için durum her zaman böyle değildir. Psikolojik danışma grupları, rehberlik gruplarından daha küçük gruplardır ve üyeler arasında daha yoğun etkileşim sağlar.

İlköğretim 2. kademedeki büyük grup rehberliği seansları, ilk olarak eğitim ya da kariyer planlaması hakkında bilgi sunmak üzere yapılmıştır (Myrick, 2003). Myrick (2003: 254), grup seanslarının bireylerle teke tek yapılan ve aynı şeylerin tekrar edildiği görüşmelerden daha verimli olduğunu, ancak büyük grup seanslarında çoğunlukla yetişkinlerin konuştuğunu, öğrencilerin ise pasif dinleyici kalıp, sadece sunulanları anlamaya çalıştıklarını belirtmektedir. Ayrıca öğretmenler ve danışmanlar tarafından büyük gruplara ya da sınıflara yapılan

rehberliğin, kapsamlı ve etkin rehberlik ve danışmanlık programlarında önemli bir yer tuttuğunu ifade etmektedir.

Büyük gruptaki öğrencilere genel ya da belirli birtakım konularda bilgi aktarımları yapılabilir. Ancak, bu aktarımlar konferansların verildiği ciddi toplantılar biçiminde olmak zorunda değildir. Öğrenci panelleri düzenleyerek ya da büyük grupları küçük çalışma gruplarına dönüştürerek, öğrencilerin tartışma konularına daha fazla katılımı sağlanabilir. Çalışılan okulun organizasyonu ya da düzeyi ne olursa olsun büyük gruplara rehberliğin etkili bir danışma biçimi olduğu görülebilir.

Amaç

Bu makalenin genel amacı, bir müdahale biçimi olarak büyük grup rehberliğini gelişimsel rehberlik kapsamında, kuramsal yönden ele alıp açıklamaktır. Bu genel amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. Büyük grup rehberliği ile grupla psikolojik danışma arasındaki farklılıklar nelerdir?
2. Büyük grup rehberliği nasıl organize edilebilir?
3. Grubun büyüklüğü ve toplanma yeri nasıl olmalıdır?
4. Grup hangi sıklıkta ve ne kadar sürede toplanmalıdır?
5. Grupta hangi etkinlikler kullanılmalıdır?
6. Büyük grubu nasıl harekete geçirebilirsiniz?
7. Büyük gruplarla çalışırken kullanılacak yardımcı ipuçları nelerdir?
8. Büyük grup rehberliğinin avantaj ve sınırlılıkları nelerdir?

Büyük Grup Rehberliğinin Organize Edilmesi

Büyük grup rehberliği, öğrencilerin bir psikolojik danışman, bir öğretmen ya da her ikisiyle birlikte bir araya geldikleri bir süreç olarak görülebilir. Bu süreç aynı zamanda, planlı rehberlik programının parçası olan bir dizi ders olarak da görülebilir.

Bir rehberlik programı, her biri kendine özgü bir odak konusu olan ünitelere ayrılabilir. Ünitelerin genel ve özel hedefleri vardır. Üniteler daha sonra her biri kendi özel hedefleri ve aktiviteleri olan oturumlara bölünür. Bu üniteler ve oturumlar öğrencilerin gelişimsel ilgi ve ihtiyaçlarını temel alarak belli bir plan çerçevesinde gerçekleştirilebilir. Myrick (2003: 254-260), büyük grup rehberliği oturumlarını organize ederken dikkate alınması gereken hususları şöyle sıralamaktadır: 1) Amaç ve hedefler 2) Sınıfta krize müdahale 3) Zamanında öğretim (timely teaching), 4) Kişiselleştirme, 5) Ulaşılabilirlik, 6) Akran ilişkileri

Amaç ve Hedefler

Büyük gruplarla yapılan görüşmelerde, bireysel veya küçük grup danışmanlığındaki konular hakkında, tartışmalar yapılsa bile, büyük grup rehberliği daha yapılandırılmış, daha keşfedici ve öğrencilerin genel ihtiyaç ve ilgilerine yönelik görülmektedir.

Lisede çalışan psikolojik danışmanlar bu düzeydeki öğrencilere, her yıl bir sonraki akademik yıla ait kayıtların ardından programa yönelik oryantasyon çalışmaları yaptırabilirler. Ayrıca, liseden mezun olacak olan ve yüksek öğrenime gidecek olan öğrencilere de yüksek öğrenim süreciyle ilgili olarak büyük grup rehberliğini bir yardım hizmeti olarak sunabilirler.

Rehberlik birimleri, farklı sınıf düzeyindeki öğrencilerin gelişimsel ilgi ve ihtiyaçlarına odaklanır. Bir mesleğin nasıl elde edileceği ve sürdürüleceği konusunda, oluşturulacak bir rehberlik ünitesi, özellikle lise öğrencileri için ilgi çekiciyken, diğer yandan “yaramaz çocukları pes ettirme” başlıklı bir ünite, kendilerine takma isimler takan, alay eden ve birtakım çocuklarla problemleri olan ilkokul öğrencileri için çekici olabilir. Bunların dışında büyük grup rehberliği ünitelerine, insanın büyüme ve gelişimi, meslek seçimi, çalışma alışkanlıkları ve zaman yönetimi, insanlarla olan çatışmaların çözülmesi, daha atılgan nasıl olunur, okula alıştırma, size en uygun okul nasıl seçilir ve yeni arkadaşlıklar nasıl elde edilebilir (Myrick, 2003) gibi konular örnek olarak verilebilir. Her düzeydeki okul psikolojik danışmanları, kendini ve başkalarını anlama, akranlarla geçinme, akran baskısıyla baş etme, sınırlı yönlerini kabul etme, güçlü yönlerinden yararlanma, farklı yönlerini tanıma, iletişim ve kişiler arası becerileri öğrenme, meslekleri araştırma, vb. konuları içeren hedefleri karşılamaya yönelik üniteler oluştururlar (Cuthbert, 2000: 124). Uygulama için belirtilen konulardan herhangi biri sistemli üniteler hâline getirilebilir. Uygulama için etkinlikler seçilirken öğrencilerin sınıf düzeyi ve yaşı göz önünde bulundurulmalıdır.

Sınıf rehberliği derslerinde öğrencilerde sınav kaygısını azaltmak için bir program düzenlenebilir. Ayrıca sınav kaygısının nedenleri, kendini değerlendirme, sınava hazırlanma ve kendisiyle konuşma gibi konulara yönelik programlar da düzenlenebilir (Wilkinson, 1990).

Okuldan ayrılma eğilimi olan bir grup öğrenciye “okulda başarı” adlı bir müdahale programı uygulanarak öğrencilerin okuldan ayrılma eğilimlerinin önlenmesi hedeflenmiştir. Öğrencilerden raporlar aracılığıyla alınan geri bildirimler, gruptaki elemanların kendilerine, bugün ve yarınlarına daha olumlu bakar hâle geldiklerini göstermiştir. Ayrıca, bu araştırmanın sonuçları okulu bırakma eğilimini azaltmada büyük gruplara rehberliği bir strateji olarak göstermiştir (Ruben, 1989).

Grup rehberliği programları, engelli öğrencileri, normal öğrencilerden ayırmış ve akademik başarılarını, özgüvenlerini olumsuz etkileyen sosyal ve eğitimsel eşitsizliğe neden olmuştur. Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına hitap edebilmek ve onların normal gruplardan ayrılmalarını önlemek sınıf rehberliği etkinlikleri ile mümkün olabilir (Bruce, Shade ve Cossairt, 1996).

Büyük grup rehberliğinin amacı, öğrencilere birtakım davranışların olası sonuçlarını keşfetmeleri için yardım etmek ve kişisel amaçlara ulaşmada izlenen süreçler hakkında bilgi vermek olabilir.

Bazı rehberlik birimleri otobüslerde gerçekleşen bazı problemleri tartışmak için bir grup öğrenciye hizmet verirken, bazı rehberlik birimleri de okul ya da topluluğun belirli ihtiyaç ya da içlerinde yaşanan olaylara yönelik hizmet vermektedir. Örneğin, bir psikolojik danışman bir grup öğrencinin okul otobüsüne binip

inmede yaşadıkları bazı problemleri tartışmak için görüşme yapmaya karar verirken, bir başka danışman matematikten sınıfta kalmak üzere olan 35 öğrenciyle görüşme yapabilir.

Sınıfta Krize Müdahale

Kriz kavramı, “bir bireyin, grubun, örgütün ya da topluluğun normal işlevlerini yerine getirmesini engelleyen, acil, ilgili ve çözüm gerektiren, tolere edilmeyen sıra dışı beklenmeyen bir durum ya da ani değişiklik” biçiminde tanımlanabilir (North Carolina State Department of Public Instruction, 1988; Akt: Erkan, 1996: 547). Tanımdan da anlaşılacağı gibi çok değişik krizlerden söz edilebilir. Bunlar; bir yakının kaybedilmesi, ana-babanın boşanması, cinsel, fiziksel ya da psikolojik istismar, uyuşturucu kullanımı, vb. (Fairchild, 1986) olabilir.

Sınıfta krize müdahale, genel bir travmatik olaya karşı, büyük bir öğrenci grubuna yardım etme stratejisidir (Myrick, 2003: 256). Bir öğrencinin intiharı, bir okula ölümcül bir saldırı, bazı öğrencilerin hayatını kaybettiği bir araba kazası veya dehşet verici ulusal bir trajedi (örneğin, Gölcük depremi), vb. olaylar öğrencilerin duygu ve düşünceleri hakkında konuşma ihtiyaçlarını ortaya çıkarır. Trajedi, okulu etkilediği zaman bu, görmezden gelinemez (Dudley, 1995).

Okul bölgesinde veya toplumda sağlık alanındaki profesyoneller de sınıfta krize müdahalede önemli bir rol oynayabilirler. Bu, kriz terapisi değildir, psikolojik ilk yardım olarak düşünülebilir. Sınıfta krize müdahale ederken bir okuldaki ilgili uzmanın kullanılması uygundur (Brock, 1998). Sınıfta krize müdahale, sınıftaki gruplamalarda kullanılabilir. Örneğin, sınıfta travmaya maruz kalan öğrencilere veya ciddi stres tepkileri gösteren öğrencilere krize müdahale programları hazırlanabilir. Sınıfta krize müdahale modeli altı basamağı içerir (Myrick, 2003: 256). Bunlar: 1) Giriş, 2) Olguları sunarak beklentileri engelleme, 3) Olayla ilgili bilinenleri paylaşma, 4) Tepkileri paylaşma, 5) Yetki verme ve 6) Kapanış (sona erme)

Zamanında Öğretim (Timely Teaching)

Faust (Akt: Myrick, 2003: 256), rehberlik derslerinin ilköğretim okullarındaki derslerde nasıl verileceğini tanımlamıştır. Tanımında yerinde ve zamanında öğretimin değerini vurgulamış, bu tür öğretimin öğrencilerde hayal gücü kullanmayı ve duyguları harekete geçirmeyi mümkün kıldığı üzerinde durmuştur. Ayrıca, öğretmenleri bu tür öğretime ve danışmanları da öğrencilerin duygu, düşünce ve davranışlarının izlenebilmesini mümkün kılan bu öğretim şekliyle rehberlik dersi vermeye teşvik etmiştir.

Yerinde ve zamanında öğretim ve büyük grup rehberliği, yerel, ulusal veya uluslararası birtakım olayların öğrencilerin gözünde büyük önem kazandıklarında ve bu olayların kendi üzerlerindeki etkilerinden bahsetmeye hazır olmaları durumunda kullanılması uygun görülmektedir. Örnek olarak, bir bankanın soyulması, birinin dünya rekoru kırması ya da okulun eski bir öğrencisinin mesleğindeki bir başarı ile onur ödülü alması verilebilir. Bütün bu olaylar yerinde ve zamanında öğretim yapmak ve büyük grup rehberliğini uygulamak için uygundur.

Kişiselleştirme

Konuya bakmadan birçok sınıf rehberliği oturumları için Faust'un (1968) çalışmalarından, Myrick (2003: 257) tarafından geliştirilen bazı kişisel hedefler şunlardır:

1. Öğrencilere insanın duyguları olduğu gerçeğinin bilincine ulaşmada ve bu duygu, düşünce ve davranışlar arasındaki ilişkinin açığa çıkarılmasında etkin kelime hazinesinin kullanımını sağlamada yardımcı olmak.
2. Öğrencilere bütün insanların birtakım olumlu ve olumsuz duygular yaşadığı ve bunun hayatın bir parçası olduğunu anlamalarını sağlamak.
3. İnsan olmanın doğal bir sonucu olarak olumlu ve olumsuz duygulara sahip olmanın yanlış bir şey olmadığını öğrencilerin anlamalarını sağlamak.
4. Öğrencilere duygularını ifade etmede toplumsal kabul gören birtakım yollar olduğunu öğretmek.

Rehberlik üniteleri, belirtilen bu kişisel amaçlara ek olarak, mezuniyet şartları ve çalışma programı hazırlama gibi belirli birtakım konulara da yönelebilir.

Kullanılabilirlik

Büyük grup rehberliği etkinlikleri için ayrılmış bir okul günü ya da haftasının olması durumunda, ayrılan bu zamanlar bir rehberlik ünitesinin işlenmesi için kullanılabilir. Bu imkânın olmadığı okullarda ise ders öğretmenlerinden ünitenin işlenmesi için derslerinin bir kısmını vermeleri rica edilebilir. Rehberlik üniteleri rehberlik müfredatını oluşturur. Bu müfredatın uygulanabilmesi için ilköğretim ve liseler için Öğretmen-Danışman programları hazırlanabilir ve bu program rehberlik hizmetlerinin sunumunda izlenecek yollar hakkında bilgi sağlar. Bu programlar danışmanlara, büyük gruplara rehberlik için gerekli süreye sahip olma imkânı verir. Bu da danışmanların 50 ya da daha çok öğrenci ile çalışabilmesini mümkün kılar. Bu programın olmadığı okullar, büyük gruplara rehberlik için alternatif yollar bulmalıdır; aksi takdirde sundukları danışmanlık hizmetleri etkinliğini kaybedebilir.

Sınıf ya da büyük grup rehberliği, ilköğretim okullarında haftalık programın bir parçasıdır. Örneğin, bazı ilköğretim okulu öğretmenleri sınıf rehberliğine günde 15-20 dakikalık süre ayırabilmektedirler. Bu süre belki de izledikleri ders planlarının bir parçasıdır. Sınıf rehberliği birçok öğrenciye ulaşmada en önemli fırsatlardan biridir. Psikolojik danışmanlar ve öğretmenler iş birliği içinde bütün öğrencilere bu müdahaleyi sağlarlar. Sınıf rehberliğinin hedeflerini, ünitelerini ve öğretim stratejilerini belirlemede birinci derecede psikolojik danışmanlar sorumludur (Myrick, 2003). İlk ve ortaöğretim okulları, programlarını öğretmen-danışman programı kapsamında oluşturmalıdırlar.

Akran İlişkileri

Büyük grup rehberliğinde sıklıkla genel öğrenci profilini veya belirli bir sınıf düzeyini temsil eden öğrencilerle çalışılır. Birçok grup rehberliği oturumları için öğrencilerin rastgele örnekleme alınarak grup elemanları oluşturulmuş olabilir. Büyük grup rehberliği aynı ilgi, yetenek ve değerlere sahip öğrencilere (örneğin, elektrik mühendisliğine uygun) düzenlenebilir. Bu durumda, katılımcıların seçimi ilgi ve yetenek alanları ile ihtiyaçları göz önüne alınarak yapılmalıdır.

Bazı öğrenciler, büyük gruplarda kendilerini güven içinde hissederler; dinlerler, ancak yüksek sesle konuşmazlar. Bunlar, kabul edilmeyecek bir şey söylemekten korktukları için büyük grupların önünde konuşmaktan hoşlanmazlar. Katılımcıların sayısı arttıkça bu tür öğrencilerin kendilerini ifade etme oranı düşer.

Kendine güveni az ve utangaç olan öğrenciler büyük gruplarda rahatlıkla fikirlerini ifade edebilecek hâle gelmeden önce küçük grupları tercih ederler. Bu birçok öğrenci için genel bir kuraldır. Bu yüzden grup ne kadar büyürse öğrencileri konuşmaya dahil etmek o kadar zordur. Bu durum, danışmanları sıklıkla katılımcı öğrencilerle gereğinden fazla konuşmaya zorlar ya da danışmanı birtakım basit sorular hazırlamaya iter. Bu durum bir amaca hizmet edebiliyorsa, danışmaların bu şekilde kontrollü olarak gerçekleştirilmesinde bir sakınca yoktur. Öğrencilerden birbirlerini daha iyi tanıyabilmeleri ve danışmadan daha çok yarar sağlayabilmeleri konusunda düşünmeleri istenerek, öğrencilerin danışmaya katılımları daha çok sağlanabilir. Örneğin, işbirlikçi öğrenim ve grup yönetim süreçlerini kullanarak, büyük grupları aynı odada daha küçük gruplara bölerek yapılandırılmış öğrenme etkinliklerini de kullanarak gruplara öğrenci katılımları artırılabilir.

Grup Lideri Kimdir?

Kapsamlı gelişimsel rehberlik ve danışma programının bulunduğu okullarda, öğretmenler ve danışmanlar rehberlik üniteleri geliştirebilmek için birlikte çalışırlar (Myrick, 2003: 260). Rehberlik ünitelerini okulun öğrenci sayısı ve öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirirler. Rogers (Akt: Doğan, 1999: 104),” grupta lider olarak yönlendirici bir rol almaktan çok grubun bir üyesi olmayı tercih etmiştir”.

Grup lideri empati, saygı, içtenlik ve saydamlık gibi bir takım koşulları sağlayarak grup üyelerine örnek olan kişidir. Böyle özelliğe sahip olan liderin oluşturduğu ortam, katılımcıların kendilerini keşfetmelerini, geçmiş ve şimdiki duygularını açmalarını ve kendilerini kabul etmelerini kolaylaştırır (Vander Kolk, 1985). Grup lideri kendi grubundaki güçleri anlamaya çalışır, üyelere saygı duyar, onların amaçlarına ulaşacaklarına inanır ve her üyenin kendine özgü bir varlık olduğunu bilir. Ayrıca grup lideri, grup etkileşiminin ne olduğu ve ne olmadığı hakkında grup üyelerini aydınlatmakla yükümlüdür. Bir liderin en önemli görevi “grupta cereyan eden etkileşimi doğru olarak izleyebilmektir” (Kuzgun, 2000: 174).

Bir psikolojik danışman, büyük grup rehberliği sürecinde en az iki rol alarak çalışabilir (Mrick, 2003: 260). Bunlardan biri rehberlik koordinatörü olarak, diğeri de sınıf veya büyük grup rehberliğini kapsayan bir rehberlik programı geliştirmek için öğretmenlerle iş birliği yapabilmede okul rehberliği ve danışma uzmanlığıdır.

Sadece seçilmiş birkaç öğrenciye ulaşan bir gelişimsel rehberlik programı yeterli olmadığından öğretmenler, büyük grup rehberliği etkinliklerinde aktif olarak yer almalıdırlar. Ayrıca gelişimsel rehberliğin felsefesini, rehberlik ünitelerinin nasıl organize edileceğini ve sunulacağını, bütün öğrencilerin katılımını sağlayabilmek için büyük grupların nasıl yönetilmesi gerektiğini ve grup tartışmalarının gerçekleşmesini kolaylaştırmanın yollarını da bilmeleri gerekmektedir.

Rehberlik etkinliklerinde öğretmenler ve danışmanlar, öğrenci katılımını kolaylaştırıcı ve teşvik edici cevaplar vererek rehberliğin verimli bir şekilde gerçekleşebilmesini sağlayacak kolaylaştırıcı şartları sağlama

konusunda daha çok çaba göstermelidirler. Rehberlik etkinliklerinde, öğrencilerle birlikte olma düşüncesine, olumlu bakan pek çok öğretmen bulunmaktadır (Myrick, 2003; Cuthbert, 2000). Öğretmenlerin uzmanlık alanlarına yönelik derslerde gösterdikleri beceriler büyük grup rehberliğinde yarar sağlar.

Grubun Büyüklüğü

Grubun büyüklüğünü, oturumların düzenleneceği yerin fiziki yapısı etkileyeceği gibi iletişim kurma ve bireysel katılım oranı, bireylerin mahremiyeti ve seçilen tartışma konularının niteliği de etkiler. Büyük grup rehberliğine katılanlara, etkinliklere ve süreçlere bağlı olarak aktif roller verilebilir. Tartışma konuları oldukça kişisel olabilir.

Grubun büyüklüğü konusundaki görüşler yıllar içinde değişmeye uğramıştır. Bazı yazarların bu konudaki görüşleri aşağıda belirtilmiştir.

Myrick (2003: 261), büyük grup rehberliğinin uygulanacağı grubun katılımcı sayısında bir sınırlamanın olamayacağını belirtmektedir. O, 100 ya da daha çok sayıdaki kişi ile çalışılabileceğini ve grubun büyüklüğünün kişilerden destek alınması durumunda sorun oluşturmadığını belirtmektedir. Buna rağmen pek çok danışman grup büyüklüğünün 25-30 arası öğrenci katılımı ile olması gerektiğinden yanadır. Çünkü bu sayı öğrencilerin beş ya da altı kişilik küçük alt gruplara ayrılarak çalışmalarına imkân verir. Gereğinde bu küçük çalışma grupları, birtakım etkinlikler için tekrar iki ya da üç kişiden oluşan başka gruplara ayrılabilir.

Mortensen ve Schmuller (Akt: Ülkü, 1977), gruptaki üye sayısı konusunda, bu konuda söz sahibi kimselerin kesin bir sayı vermediklerini bir sınıfın 30 kişi, büyük bir grubun ise 10-20 kişi olabileceğini ifade etmektedir. Aslında grubun büyüklüğü grupta oluşan terapötik ortamın kalitesi kadar önemli değildir (Doğan, 1999: 98). Gruptaki kişiler birbirlerinin yaşantı alanına giremedikçe rehberlikte umulan amaçlara erişme ihmalî azalmaktadır.

Grubun Toplanma Yeri

Grubun büyüklüğü, oturumların gerçekleştirileceği yerin şartlarına göre kararlaştırılabilir. Öğrencilerin büyük grup rehberliği kapsamında toplandıkları en yaygın yer bir sınıftır. Diğer toplantı yerleri kütüphaneler, kafeteryalar, jimnastik salonları ya da konferans salonları, vb. olabilir (Nazlı, 2003; Myrick, 2003).

İnsanların duvarlarla iç içe ya da dirsek dirseğe oturmak zorunda kaldıkları yerlerde danışma yapmaktan kaçınılmalıdır. En az beş daire olacak şekilde, bunlardan dördünü köşelere birini de orta yerde olacak şekilde düzenlemek mümkündür. Danışma oturumları, katılımcıları bir halı üzerine yere oturtma biçiminde gerçekleştirilebileceği gibi, sıralar etrafına yerleşmiş sandalyelere oturtma biçiminde de yapılabilir. Bazen danışma için konferans salonları çok sınırlayıcı olabilir. Danışmalara çok sayıda katılımcının aktif olarak katılımlarını sağlamak zorunlu olabilir. Bu durumda danışman 60 kişilik bir gruba sunumunu yapıp, onları 10 kişilik gruplara ayırarak oturmalarını sağlayabilir.

Büyük grup rehberliği uygulanırken zaman sınırlı ve öncelikli amaç, bir konu hakkında bilgi sunmak ise konferans salonları, toplantı yerleri olarak kullanılabilir. Bu durumda, öğrenci temsilci grupları, sorular sorar, panel tartışmalarına katılır ya da grubun ihtiyaç duyduğu konularda diyalog kurmaya çalışırlar (Myrick, 2003). Toplantı yerleri, bireyin doğal gelişimini engellemeyecek hem fiziksel hem de psikolojik bir ortam oluşturacak biçimde hazırlanmalıdır.

Grup Oturumlarının Sıklığı ve Süresi

Büyük grup rehberliğinin konuları çoğunlukla 20-30 dakikalık oturumlar şeklinde düzenlenir (Myrick, 2003: 262). Bu süre 45 dakika veya daha uzun süre olarak da düzenlenebilir. Oturumlar çoğunlukla okulların ders saati süresine göre düzenlenebilir. Ortaöğretim okullarında büyük grup rehberliği için bir ders saati süresi ölçü alınabilir, ancak daha kısa süreli ya da daha uzun süreli olarak da düzenlenebilir.

Büyük grup rehberliği etkinlikleri öğretmenin zamanının uygun olduğu saatlerde gerçekleştirilebilir. Danışmanlar başlangıç konuşmalarının ardından tepegöz kullanarak geniş bir ekran üzerinde konu ile ilgili bilgi verebilirler ve öğrencinin sorularını alabilirler.

Sınıf rehber öğretmenliği programı ile büyük grup rehberliği etkinlikleri aynıdır (Doğan, 2000). Söz konusu program, gençlerin ihtiyaç ve sorunlarını ele almak için hafta boyunca ve tercihen her gün belli bir zaman diliminin ayrılmasını öngörmektedir (Myrick, 2003). Sınıf rehber öğretmenlerinin rehberlik saati genellikle 25-30 dakika sürer ve tercihen her gün ilk ders saatinde yapılır (Gonzales ve Myrick 1993; Akt: Doğan, 2000). Sürenin daha kısa olması bazı grup etkinliklerinin veya işlemlerinin uygulanmasını zorlaştırır.

Bir rehberlik ünitesi birkaç oturumda tamamlanabilir. Ancak, bir üniteyi altı oturumda tamamlayıp, altıncı oturumu değerlendirmeye ayırmak akılcı bir yoldur (Myrick, 2000). Bazı ünitelerin işlenişi 10 oturum gerektirebilir.

Hangi Etkinlikler Kullanılmalı

Grup etkinlikleri, öğrencilerin katılımını ve katılımın sonucu edindikleri tecrübeler hakkında tartışmalarda bulunmalarını gerektiren bir dizi süreçten oluşmaktadır. Myrick (2003), etkinliklerin öğrencilerin gelişimlerine yarar sağlayacak dört süreçten oluştuğunu belirtmektedir. Bunlar; 1) kendini ifade etme, 2) geribildirim, 3) farkındalık, 4) karar verme ve sorumlu hareket etmedir.

Etkinlikler, tek başına öğrencilere yardımda çok az etkilidir ve büyük grup rehberliğinde kullanımları, sonuca ulaşmada etkili görülmektedir (Myrick, 2003). Ancak etkinliklerden bir kısmı okul öğrencileri için uygun iken bir kısmının ise uygun olmadığı düşünülmektedir.

Her etkinlik, bir ünite ya da ders saatinde varılması amaçlanan hedefle arasındaki ilişkiye göre değerlendirilmelidir. Ayrıca, uygulanan etkinliğin öğrencilerin yaşına, sınıf düzeyine ve okulun şartlarına uygunluğu da dikkate alınmalıdır.

Rehberlik etkinliklerinin uygunsuz yada gereği gibi kullanılmamaları dikkatsiz seçimler yüzünden olabilir. Örneğin, “sandaldakileri kurtarabilmek için kim denize atılmalı” etkinliğinin uygulanması pek çok kişinin itirazına yol açabilir. Bu tür etkinliklerin kullanımı yetenekli uygulayıcıları gerektirir. Ancak, buna rağmen bu tür etkinliklerin kullanımı sorgulanabilir niteliktedir. Bütün etkinlikler amaca uygun hâle getirilebilir. Danışmanı ya da başkalarını rahatsız eden etkinlikler kullanılmamalıdır. Bunların yerine yayımlanmış etkinlikler, üzerinde değişiklikler yapılarak kullanılmalıdır. Etkinliklerin amaçlara ulaşmayı sağlayan araçlar olduğu unutulmamalıdır.

Büyük Grupla Danışmayı Nasıl Kolaylaştırabilirsiniz?

Küçük grupla psikolojik danışmada kullanılan becerilerin çoğu büyük gruplara danışma için de kullanılabilir (Myrick, 2003). Öğrencinin gelişimine yardımcı olacak tepkiler verilmeli ve bu tür tepkiler öğrenciden çıkarım yolu ile alınmalıdır. Büyük grup danışmanlığında küçük gruplara oranla etkinlikler üzerinde daha çok durmak için bazı sınırlamalar konabilir. Bu, danışmanın anlayışlı, kabul edici ve güvenilebilir olma yönünü tehdit eden bir unsur oluşturmaz. Ancak, büyük grupta, çok fazla ilgi isteyen katılımcıların sayısı daha çok olacak ve bunların bir kısmı etkinliklerde yeterince yer alamayacak ya da yeterince ilgi görmeme gibi nedenlerle başı boş kalacaktır.

Büyük gruplarda kolaylaştırıcı model kolaylıkla uygulanabilir. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini öğrenmek istediğini onlara göstermek isteyen bir danışman ne yapabileceğini düşünmelidir. Danışman, katılımlarına değer verildiğini ve emeklerine saygı duyulduğunu onlara göstermelidir. Ayrıca, katılımcılara anlayışlı ve onaylayıcı davranılmalı ve onlardan ne beklenildiğini de anlamaları sağlanmalıdır.

Myrick (2003), etkinlikleri gerçekleştirirken ve tartışmaları yönetirken dikkat edilecek noktaları şöyle belirtmektedir: 1) Bütün katkıları kabul edin, 2) Göz teması kurun, 3) Katılımları pekiştirin, 4) Öğrencilerden uzaklaşın/onlara yaklaşın, 5) Sınırlamalar koyun, 6) Ödevler verin, 7) Plan hazırlayın. Bunlar, Myrick'ten (2003) yararlanılarak aşağıda özetlenerek verilmektedir.

Bütün katkıları kabul edin

Hedefin biraz dışında da olsa, öğrencilerin çabaları için onları onaylayın. Tartışmaları ana konuya getirmeye çalışın ve reddedici olmayın. “Evet, enteresan, ancak bunun konumuzla olan ilişkisi.....?”, “Öyleyse, şu anda düşünüyorsun. Ancak, bir de şöyle bakabilir miyiz.....”, “Şimdi dikkatimiziverelim”.

Göz teması kurun

Göz teması iletişimin bir parçasıdır. Bu, öğrencileri dinlediğinizin veya onlarla ilgilendiğinizin bir göstergesidir. Öğrenciler bakışlarınızla fark edildiklerini anlarlar. Gözleriniz sayesinde duygularınızı ifade edebilir, sözlerden çok daha fazlasını anlatabilirsiniz.

Sınıfın değişik yerlerine oturmuş öğrencilere gözlerinizi çevirebilirsiniz ve onlardan önceden yönelttiğiniz bir soruya cevap vermelerini isteyebilirsiniz. Bunun için ellerinizi kullanarak, sorunun cevabını bu gruptakilerden alabilirim diyebilirsiniz. Öğrencilere sorunun cevabı için yeterli süre verilmelidir.

Kendilerinden emin olmayan bazı öğrenciler, sizinle göz teması kurmaktan kaçınabilirler. Onlara baktığımızda sıkılırlar, âdeta size yalvarırlar bir başkasına geçmeniz için. Böyle bir anda, “Önemli değil, acele etme, biraz daha düşün.” diyebilirsiniz. Sözel olmayan başka davranış biçimleri de grubu harekete geçirmede yararlıdır. Örneğin, jestler, mimikler, ses tonu, duruş ve grup içindeki fiziksel uzaklık gibi. Bu davranış biçimlerinin grup üzerindeki etkisine dikkat ederek, gruba yararlı olanlarını kullanabilirsiniz.

Katılımı pekiştirin

Göz teması nasıl katılımı sağlamada yada engellemede kullanılabilirse, kelimeler de katılımı pekiştirmede kullanılabilir. “İyi, mükemmel, olağan üstü” gibi kelimeleri çok fazla kullanmamaya çalışın. Bu gibi kelimeler dikkatli kullanılmalıdır.

Yukarıdaki sözcükler yerine, “tamam”, “Peki”, “paylaştığın için teşekkür ederim” gibi tepkiler daha çok yararlıdır. Çünkü, bunlar daha az değerlendirici ve daha çok onaylayıcıdır. Danışmanların ve öğretmenlerin çoğu öğrencilerine yeterince iltifat etmemektedir. Oysa, öğrenciler grubun iyi işlediğinden ve gruba katkılarının olduğundan emin olmak isterler.

Öğrenciye yaklaşma/onlardan uzaklaşma

Eğer büyük bir grupta, yararlı olduğunu düşündüğünüz davranış biçimlerini göremiyorsanız veya dirençle karşılaşıyorsanız birey veya gruba davranışlarının sizin üzerinizdeki etkisini kibarca söyleyerek geri bildirim modelini kullanabilirsiniz. Ancak, diğer yöntemler denendikten sonra bu yönteme başvurulmalıdır.

Grubunuzda dinlemeyen veya çalışmayı engelleyen bir öğrenci varsa, o kişinin dikkatini çekmek için fiziksel olarak varlığımızı gösterebilirsiniz. Bunun için onun alanına veya bölgesine girdiğinizde daha dikkatli olma eğilimi gösterecektir. Öğrenciler yorgun ya da bitkinse veya hava sıcaksa ve günün son saatlerinde iseniz odanın önünde veya sabit bir yerde çakılı kalınmamalıdır. Hareket hâlinde olunması, monotonluğu engelleyecek veya öğrencileri uyacaktır.

Eğer bir kişi veya bir grup öğrenci tartışmaya hükmediyorsa benzeri bir yöntemle onlardan uzaklaşılmalıdır. Bunun için başka bir alana doğru giderek onlara, “Grubumuzun bazı üyelerini dinledik, şimdi de geriye kalan üyeler ne düşünüyor, onları dinleyelim.” denebilir.

Sınırlamalar Koyun

Grupta bazı öğrencilerin davranışları kabul edilemez veya rahatsız edici olabilir. Önce öğrencilerin duygularına cevap verilmeli, ardından neyi yapıp yapamayacaklarına ilişkin sınırlar konmalıdır. İlke olarak insanlara bir şeyleri yapmamalarını istemek yerine onların kendilerinden neler beklediklerini anlamak daha uygun bir davranıştır. Örneğin grubun tüm üyeleri çalışmaya katılırken iki öğrencinin kendi aralarında

güldüklerini varsayalım. Böyle bir durumda onlara “Bugün ikiniz bizi dinlemekte zorlanıyorsunuz ve açık ki bir şeyler size eğlenceli veya komik geliyor. Ancak siz bizim dikkatimizi dağıtıp, fikirlerimizi paylaşmamızı engelliyorsunuz. Onun için lütfen dikkatinizi bize verin,” gibi uyarıcılarla öğrenciler uyarılabilir.

Büyük bir grupta bir öğrenci veya birden fazla öğrenci fazla kişisel olursa sınırlamalar getirilmelidir.. Bazı öğrenciler çok özel konuları gruba getirebilirler. Bu durumda danışman, “Bu konu seninle ilgili bir şey, grup dağıldıktan sonra seninle bu konu hakkında konuşabilirim.” diyebilir. Grup üyeleri konuşmak istemedikleri hiçbir şeyi paylaşmak zorunda olmadıkları konusunda uyarılabilir.

Ödevler verin

Büyük gruplarda, grup üyelerine belirli ödevler vermek yararlı olabilir. Örneğin, öğrencilere “Bu grup diğer grubu (parmağınızla göstererek) dinlesin. Bakalım, dinledikten sonra neler ekleyebileceksiniz.” denilebilir. Böylece, üyelerin konuya ve tartışmaya odaklanmalarını sağlamış olursunuz.

Bütün üyelere, belirtilen anahtar kelimeleri veya ifadeleri yazmalarını veya anahtar fikirleri not etmelerini isteyerek onlara bir başka ödev verebilirsiniz. Ödevin gerekleri yerine getirildiği hâlde grupta ilerleme davranışı gözlenmezse ödev değiştirilmelidir.

Öğrenciler bir konuyu veya durumu tartışmak için hâlâ dikkatlerini toplamakta veya motive olmada zorlanıyorsa konular veya görevler tekrar gözden geçirilmelidir. Öğrenciler, genellikle büyük ve küçük gruplarda duygu ve düşüncelerinden bahsetmekten hoşlanırlar.

Plan hazırlayın

Grup rehberliği etkinlik planlarının hazırlanması hem öğretmenin hem de danışmanın işini kolaylaştırır. Bazı tecrübeli öğretmenler ve danışmanlar etkin etkinlik tecrübelerine dayanarak uygulamalara başlayabilirler. Ancak, rehberlik ünitelerinin planlanarak her bir üniteye oturma süre ve sayılarının belirlenmiş olması çok işlevseldir. Yeni düzenlemeler yapılabilir. Bazen zamana ve mekâna uygun hâle getirmek için etkinlikleri veya işlemi değiştirmek gerekebilir. Bazı durumlarda, tartışma öyle bir noktaya gelir ki bir konunun öğretilmesi için uygun bir fırsat doğabilir ve yerinde bir öğretim yapılabilir. Bu durum size var olan planınızı değiştirme imkânı tanıdığından işinizi daha da kolaylaştırmış olacaktır.

Bazı insanlar, küçük notlar düşerek, kaba taslak bir plan hazırlamayı tercih ederken, bazıları sezgilerinin ve tecrübelerinin gösterdiği yolu izler. Bazıları da daha detaylı planları tercih ederler. En etkili danışmanlar, ulaşmaya çalıştıkları amacı açıkça görebilen, gerekli olan materyale sahip olan ve grup çalışmasına nasıl başlanacağını bilen kişilerdir.

Eğer büyük grup rehberliğini yönetmede yeniyseniz daha detaylı ve bütünüyle hazır bir plana ihtiyacınız olacaktır. Planınızın her aşaması için ortalama kaç dakika ayracağınızı tespit ediniz. Kişisel ilgileriniz, becerileriniz ve profesyonel değerlendirmeleriniz grubunuzu yönetmedeki kararlarınızı belirleyecektir.

Florida sınıf rehberliği projesinde Myrick (2003), altı tane 30 dakikalık oturumdan oluşan işe yarar bir format sunmaktadır. Her oturum; giriş, etkinlik 1, etkinlik 2 ve kapanış şeklinde dört bölüme ayrılmıştır. Her oturum hedef, materyal, işlem ve tartışma olmak üzere dört aşamada gerçekleşmektedir (Myrick, 2003).

Büyük grup rehberliği dersindeki öğrencilerle çalışma yaparken birçok kavram konusunda düşünülmelidir. Ünitelerin uygulanmasında çok enerji harcanması gerekmektedir.

Büyük grup rehberliğinin yönetilmesi; ünitelerin içeriğine odaklanmanın yanında sürekli değişen sınıf dinamiklerine de yoğunlaşmayı içerir. Bu gruplarda etkili yönetim becerilerinin kullanılması, başarıyı da beraberinde getirir (Wittmer, 2000: 130).

Büyük grup rehberliği deneyimine örnek olarak Florida'da geliştirilen "Florida grup rehberliği" projesinin 4. sınıflarda etkili olduğu görülmüştür. Bu proje daha sonra Indiana'da tekrar edilmiş ve bu araştırma okula yönelik olumsuz tutumlar sergileyen öğrencilerin büyük grup rehberliğinden faydalanabileceklerini göstermiştir (Myrick, Merhill ve Swanson, 1986). Bu proje danışmanların ihtiyaçlarına ve öğrencilerin ilgisine uygun hâle getirilebilir. Bu proje grup rehberliği hizmeti alacak olan öğrenciler için özgün ve değerli bir tecrübedir. Bu tür danışman müdahalesinin danışmanların sunduğu hizmetler arasında çok özel bir yeri vardır.

Yardımcı İpuçları

Küçük grupla psikolojik danışmada önerilen bazı yardımcı ipuçları (açık ve kapalı gruplar, grup kuralları, doğrudan ve dolaylı yaklaşımlar, hedef öğrencilerle çalışma, öğretmen ve öğrencilerle anlaşma yapma) büyük gruplarla çalışılırken de kullanılabilir. Ayrıca aşağıda Myrick (2003) tarafından belirtilen değerli ipuçları da gruplarla çalışırken kullanılabilir. Bu ipuçları Myrick'ten (2003: 271-277) özetlenerek aşağıda sunulmuştur.

Öğrencileri Gruplama

Oda ve mekân düzenlemeleri bir grubun kişiler arası dinamiklerini ve danışmanın öğrencilerle, öğrencilerin de kendi aralarındaki çeşitli etkileşimlerini etkileyebilir. Genellikle beş temel oturma düzeni vardır. Bunlar: 1) sıra, 2) daireler, 3) yarım daireler 4) iç ve dış daireler ve 5) tartışma takımları

Sıra Şeklinde

En sık kullanılan bu oturma şeklinde öğrenciler, sıra şeklinde otururlar. Sandalyeler beş veya altı sıra oluşturacak şekilde yerleştirilir ve her sırada altı veya yedi sandalye bulunur. Öğretmenin kürsüsü masaların veya sandalyelerin önünde bulunur.

Konuşma yapmak için çok ideal bir düzendir. Öğrenciler önlerine bakarlar ve dikkatlerini başka yere odaklamaları zordur. Katılımcılar arası göz temasları sınırlı olduğundan tartışmalar minimum düzeyde olmaktadır. Göz temasının yetersizliği geri bildirim sürecini etkilemektedir. Bazı öğrenciler katkılarının başkaları tarafından nasıl değerlendirildiğini bilmedikleri için katılımcılar çekinirler. Öğrencilere hitap etmek istenildiğinde en uygun oturma biçimidir.

Daireler Şeklinde

Daha çok göz temasını sağlamak ve katılımı teşvik için öğrenciler bazen büyük bir daire şeklinde oturtulabilirler. Bu oturma düzeninde herkesin birbirini görmesi mümkündür.

Graptaki birey sayısı fazla olduğunda (örneğin, 30 kişi), daire büyür ve göz teması da sınırlanmış olur. Bazı odalar daireyi oluşturmak için uygun olmayabilir. Öğrenci sayısının 15-20 olması durumunda bu oturma biçiminin işe yaradığı, fazla olması durumunda ise farklı grup düzenlemelerinin daha avantajlı olduğu görülmektedir.

Yarım Daireler

Bu tür oturma düzeninde öğrenciler birbirlerini daha iyi görebilirler. Tartışmalar herkesi kapsayabilirken gözler yine öndedir. Ancak, grup kalabalıklaştıkça (20 veya daha fazla olunca) azalır. Bu sınırlılığı dikkate alan bazı danışmanlar ve öğretmenler öğrencileri iki veya üç büyük daire şeklinde oturtup, grubu birbirine yakın tutarak kalabalığı önlemiş olurlar.

İç Dış Daireler

Bazen iç içe geçirilmiş iki daire veya ovaler şeklinde oturma düzenleri oluşturulabilir. İçteki dairedeki katılımcı sayısı dıştaki dairedekenden daha azdır. Bu oturma düzeni, bir gösteri yapıldığında veya bir grup içinde grupta çalışmak önemli olduğunda popüler bir düzenlemedir.

Eğer iç dairede oturuyorsanız, kendinizi grupta daha yakınlaşmış hissedeceksiniz ve neredeyse dış dairedeki katılımcılarla ilişkinizi kesmiş gibi görüneceksiniz. Bu durum birkaç dakika sonra öğrenciler için de geçerlidir. Bir süre sonra öğrenciler odak noktası olduklarını düşünmez hatta orada olduklarını bile unuturlar. Sesleri kısılır ve dış dairede oturanlar iç dairedekilerin söylediklerini duymakta güçlük çekerler. Dış dairedeki üyelerden, iç dairedeki üyeleri dinlemeleri ve sözlerini kesmemeleri istenir. Sonra iç daire grubuyla yapılan çalışmayı bir an durdurup, dış dairedekilerin yorumları kısaca alınabilir.

Bazen iç daireye boş bir sandalye konarak dış daireden birisinin bu sandalyeye oturması sağlanabilir. Bazı durumlarda gruplar iç daireyi dönüşümlü oluşturabilir. Örneğin, 30 kişiden oluşan bir grupta çalışıyorsanız altı tane iç daire sandalyeniz olabilir. Öğrencilerinizi beş küçük gruba veya ekibe ayırabilirsiniz. İç dairedeki ilk küçük grupta çalıştıktan sonra başka bir küçük grubu ilk grubun yerini almaları için çağırabilirsiniz. Bazen arada durup, ayağa kalkıp dış dairedekilerle konuşabilirsiniz.

Tartışma Takımları

Bu oturma düzeninde öğrenciler beşer veya altışar kişiden oluşan takımlara bölünür. Araştırmalara ve etkinliklere bağlı olarak tartışma ekiplerine değişik oturma düzenleri getirilir.

Genellikle beş ekipten biri görevlendirilir. Bu ekipler yüzleri öne dönük yarım daireler şeklinde odanın dört bir yanına oturtulur. Öğrenciler sıralar şeklinde oturduklarında veya takımlar şeklinde onlarla çalıştığınızda

büyük gruplarla çalışma avantajınız var demektir. Beş takımın her birini kişi veya konu olarak tahlil edip bakış açınızı değiştirebilirsiniz. Yarım daire şeklindeki küçük grubu, bir takım olarak kabul edebilirsiniz.

Takımlara bölünmüş bir grubun tartışmalarını yönettiğinizde öğrenci katılımını artırmış ve hoşlanma düzeylerini yükseltmiş olursunuz. Birinci ekip terimi, ekipteki tek bir birey yerine beş veya altı öğrencinin dikkat kesilmesini sağlamaktadır. Bu durum, ekip içinde, ait olma ve birliktelik duygusu oluşturmaktadır.

Yarım daire şeklindeki tartışma takımları bazen daireler şeklinde düzenlenebilir. Öğretmen veya psikolojik danışman sınıf içinde yönetici pozisyonunda gezinirken, öğrencilerin birkaçı sırayla bir konu kapsamında konuşur. Bu da öğrencilerin ilgisini ve katılımını, göz temasını ve öğrenciler arası işbirliğini artırır ve grup rehberliği dersinde herkesin aktif rol almasına yardım eden en uygun yaklaşımdır.

Faydalı olabilecek başka oturma düzenleri de vardır. Örneğin, küçük bir grup sunum yapmak için diğer öğrencilerin önünde durabilir. Bu durumda grup, bir panel düzenlemiş gibi görülür. Farklı grup düzenlemeleri farklı grup dinamiklerini oluşturur. Büyük grup danışmanı, büyük grupları yönetirken bütün bu oturma düzenlerini birey repertuarına almalıdır.

Öğrenci Katılımını En Üst Seviyeye Çıkartmak

Farklı oturma düzenleri öğrencilerin katılımlarını teşvik edip etmemede rol oynasa da grup tartışmalarını yönetirken öğrencileri harekete geçirici tepkilerin artırılarak kullanılması gerekir.

Hedef kitle, grup rehberliğine katılabilir ve büyük grupların içinde bazı hedef öğrenciler yer alabilir. Dikkatinizi özellikle onlara verebilirsiniz. Eğer büyük grup içinde küçük tartışma gruplarınız varsa ve gürültü çok oluyorsa veya gürültü başka sınıfların dikkatini dağıtacak kadar çoksa onları uyarmak gerekebilir. Ancak, gürültünün artması grup üyelerinin dinleme ve katılımlarına engel değildir. Eğer grup içinde bölünmeler varsa ve görevleri dışına çıkılmışsa danışman, gruba gidip sandalye çekip bir süre onlara katılabilir ve görevlerine dönmelerini sağlayabilir.

Bazı zaman işaretleri vererek (örneğin, “beş dakikanız kaldı” gibi) grubun göreve yönelmesi ve katılımın artışı sağlanabilir. Öğrenciler zamanlarını doğru kullanmayı öğrenebilirler ve çeşitli grup oturma düzenlerinde de çalışabilirler. Ne yazık ki, iş birliğine dayalı öğrenme alıştırmaları ve çeşitli grup oturma düzenleri öğretmenlerin çoğu tarafından kullanılmamaktadır. Dolayısıyla, öğrencilere hangi pozisyonda durmaları gerektiği ve küçük gruplarda nasıl çalışılacağı öğretilmelidir.

Gruplar, etkinliği her ne kadar yapıyor görünseler de, etkinliği yapışlarını daha iyi izleyebilmek için küçük bir gruptan diğerine sessizce, bir sandalye çekerek veya yanlarına çömelerek yaklaşılmalıdır. Ayağa kalkıp bir sonraki gruba geçerken “doğru yoldasınız” deyip veya teşvik edici bir yorum yapılmalıdır.

Rehberlik Ünitelerinin Geliştirilmesi

Büyük gruplarda kullanılabilir ana hatları belirlenmiş, farklı grup etkinliklerinin olduğu yayımlanmış pek çok kitap vardır. Ayrıca konuları farklı oturumlara bölen, etkinlikler öneren başarılı kitap ve materyaller de vardır (örn. Radd, 1993; Erkan, 2000).

Kendi okullarında kullanılmak üzere okul psikolojik danışmanları tarafından geliştirilmiş pek çok büyük grup rehberliği üniteleri vardır. Bunlardan pek çoğu bir danışmandan diğerine geçmiştir. Grup rehberliği etkinlikleri ve üniteleri halk şarkıları gibidir. Bir kuşak danışmandan diğer bir kuşak danışmana geçerler.

Yayımlanmış materyallerin sizi yönetmelerine izin vermeyin, esnek olun onları olduğu gibi kullanmayın sitilinize en uygun olanı seçin ve onda biraz değişiklik yapın.

Sonuçları Ölçme

Büyük gruplarla çalışan okul danışmanlarının çoğu, danışmanlık süresini ve sonuçlarını değerlendirmemektedir. Bir çalışmada psikolojik danışmanların %98'i mesleki rehberlik ünitesinin etkili olduğuna inandıklarını belirtmişlerdir (Myrick, 2003: 277).

Büyük grup rehberliği ünitesi oluşturulduğunda, öğrencilerden bazı geri bildirimler alınabilir. Öğretmenlere veya ebeveynlere, öğrencilerin üniteden elde ettikleri deneyimlerden dolayı ne gözlemledikleri sorulabilir. Değerlendirmeler her oturumun sonunda veya bir ünitenin sonunda yapılabilir. Ayrıca değerlendirme bir veya iki hafta ertelenebilir ve daha sonra öğrencilere büyük grup rehberliği konusunda ne öğrendikleri sorulabilir.

Değerlendirmeler, öğretmen veya psikolojik danışmanın başarı durumunu ortaya koyma notu olarak görülmemelidir. Bu, kararları vermek için gerekli bilgiyi topladığımız bir geri bildirim yöntemidir. “En çok ne işe yaradı ve hangisi tekrarlanmalı?” ve “Değişiklikler yapılmalı mı?” gibi sorulara verilecek cevaplar danışmana yön vermede yardımcı olabilir.

Büyük gruplarda herkesi memnun etmek kolay değildir. 10 öğrenciden 8'inde hedefe ulaşılmışsa, başarılı olduğu söylenebilir. Hiç kimse hiçbir büyük grup deneyiminde %100 başarılı olamaz.

Büyük Grup Rehberliğinin Avantajları

1. Psikolojik danışmanların çalışmalarına en ekonomik yaklaşım büyük grup rehberliğidir (Tan, 1992; Myrick, 2003: 278). Çünkü birden fazla öğrencinin aynı anda büyük grup deneyiminden yararlanabilme imkânı vardır.

2. Büyük grup rehberliği bir psikolojik danışma müdahalesi olarak kullanıldığında, daha çok öğrenci bir psikolojik danışmandan doğrudan hizmet alabilir.

3. Grup rehberliği öğretmene ve psikolojik danışmana öğrencileri daha yakından, ayrıntılı tanıma ve dolayısıyla onlarla daha iyi ilişki kurma imkânı sağlar.

4. Büyük grup rehberliği, genellikle bireysel ve küçük grup danışmanlığından daha az yoğun ve daha az gizli olduğundan, diğer yetişkinler de rehberlik konularının sunulmasına yardım edebilir ve büyük grup oturumlarına katılabilirler (Myrick, 2003: 278).

5. Bazı öğrenciler, büyük gruplar içerisinde kendilerini daha güvende hissederler, bireysel veya küçük grup danışmanlığından kaçınırlar (Shertzer ve Stone, 1971; Myrick, 2003).

6. Bazı öğrenciler, problemin bazı yönlerinden kolayca söz edemezler. Grup atmosferi içinde ise genelliğe sığınarak gruptaki samimi havanın teşvikiyle de kendilerini açabilirler (Tan, 1992).

7. Öğrenciler grupta ortak problemlerin olduğunu ve başkalarının da problemsiz olmadıklarını görürler, dolayısıyla da moral kazanırlar. Ayrıca grup, öğrencilerin ortak problemler üzerinde kolektif düşüncelerini sağlar.

8. Büyük grup yönetimi ve düzenlemeleri öğrencilere emsalsiz bir deneyim sağlar (örneğin, tartışma grupları). Bunlara yetişkin yönetimi sunulur. Ancak, konuların tartışılmasına doğrudan katılımları gerekli değildir.

9. Her yaşta öğrencinin hizmetinde etkili ve verimli bir şekilde kullanılacak bir müdahale tekniğidir.

10. Psikolojik danışmanlar, büyük gruplara liderlik yapmakla, hangi öğrencilerin büyük grup ortamında davranışlarını yönlendirmede güçlük yaşadıklarını hızlı bir biçimde öğrenirler (Wittmer, 2000).

11. Büyük grup rehberliği, bir okulda olumlu bir atmosfer yaratılmasında diğer danışman müdahalelerine oranla daha hızlı bir şekilde etkilidir. Bunun da ötesinde fikirlerin, duyguların ve davranışların keşfi pek çok öğrencinin aşına olduğu bir bağlamda (context) yapılır.

12. Grup yaşantıları, bireyin, ilgi, yetenek, ihtiyaç ve değerleri ile bir bütün olarak kendini daha iyi anlamasına, daha realist bir “benlik-kavramı” geliştirmesine yardım eder.

13. Grup yaklaşımında birey, başkalarının kendisini nasıl gördüğünü anlama imkânı bulabilir; önerilerinin başkalarıncı nasıl karşılandığını görür (Ülkü, 1977).

Büyük Grup Rehberliğinin Sınırlılıkları

Myrick (2003: 278), büyük grup rehberliğinin sınırlılıklarını şöyle sıralamaktadır:

1. Bazı öğrenciler büyük gruplarda göreceği ilgiden daha fazlasına ihtiyaç duyarlar. Çünkü, grup rehberliğinde daha çok genelleme yapma eğilimi vardır.

2. Bazı konular veya öğrenci ihtiyaçları büyük grup oturumlarında keşfedilemeyecek kadar kişiseldir. Grubun büyüklüğü, her bir kişinin tepkisini anlamayı zorlaştırdığından, yanlış anlamaların olma ihtimali yüksektir.

3. Psikolojik danışman davranışları, büyük grup rehberliğinde farklı olabilir ve bazı psikolojik danışmanlar, öğrencilerle istediklerinden farklı bir rolde iletişim kurabilirler. Örneğin, büyük grup deneyimi, genellikle psikolojik danışmanların daha yapılandırılmış ve daha çok yönerge verici olmalarını gerektirir. Aynı aktif liderlik algısı belki de bireysel ve küçük grup psikolojik danışmasında, spontan tartışmaların olmasını isteyen bir psikolojik danışman için sınırlayıcı olabilir.

4. Birey grupta açılmadığı zaman suçluluk duygusuna, grubun fikirlerini paylaşmadığı zaman da farklılık duygusuna kapılabilir.

Sonuç

Toplumsal bir varlık olan insanın sorunları genellikle toplumsal ilişkilerden kaynaklanmaktadır. İnsanın çevresine uyumu, onun kişiler arası ilişkilerde gerekli davranış ve tutumlara sahip olmasını gerektirmektedir. Bu tutum ve davranışlar kabul edici ve güven verici büyük grup atmosferinde geliştirilebilmektedir.

İlköğretimin I. kademesinde büyük grup rehberliği, genellikle sınıf rehber öğretmenliği olarak ifade edilmektedir. İlköğretimin II. kademesinde ve liselerde ise danışmanın rehberlik toplantısının veya Öğretmen-Danışman programının bir parçası olarak görülmektedir. Ayrıca psikolojik danışmanlar bir hedef öğrenci grubunu belirli bir grup deneyimi için toplayabilirler. Sınıf rehber öğretmenliği sınıf düzeyine bakılmaksızın öğretmenin yönettiği grup rehberliği etkinliği ile aynıdır. Psikolojik danışmanların büyük grup rehberliği konusunda yaptıkları tanımlarda, farklılıkların olduğu ve çoğunluğunun 25-30 arası öğrenciden oluşan bir sınıf büyüklüğünün büyük grup rehberliği tanımına uygun olduğu konusunda kesinlikle hem fikirdirler.

Büyük grup rehberliği soru-cevap oturumu şeklinde olmak durumunda değildir. Öğrenciler de sunucuyu dinleyen seyirciler olmak zorunda değildirler. Bazen öğrenci katılımını ve ilgisini artırabilmek için büyük grup bazı küçük birimlere veya tartışma gruplarına bölünebilir.

Büyük grup rehberliği ile daha çok öğrenciye aynı süre içinde hizmet verilebilmektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun grupta çalışmaktan hoşlandıkları büyük grup rehberliği, danışmanın zamanını en etkili şekilde kullanabilmesini mümkün kılan, verimli ve çok pratik bir müdahale biçimidir.

Kaynaklar

- Bennett, M. E. (1963). *Guidance and Counselig in Groups*. (2nd. Ed.) New York: Mc Gr Company
- Brock, S. E. (1998). *Helping classrooms cope with tramatik evens*. *Professional School Counseling*,2(2),110-117.
- Bruce, B. A.; Shade R. A. and Cossairt, A. (1996). *Classroom-testedguidance activites for promoting inclusion*. *School Counselor*, 43, 224-231.
- Corey, G. (1995). *Theory and Prattice of Group Counseling*. (4 th. ed.). California: Brooks/Cole Publishing Company
- Cuthbert, M. I. (2000). *Large group developmental guidance*. *Managing Your School Counseling Program: K-12 Developmental Strategies*. Minneapolis: Educational Media Corporation.
- Doğan, S. (2000). *Pratik Bir Sınıf Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programı*. *Sınıf Rehber Öğretmenliği Programlığı Modeli*. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 21,125-140
- Doğan, S. (1999). *Etkileşim Grubu*. *G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1):91-108.
- Dudley, J. (1995). *When Grief Visits School*. Minnapolis, Mn: Educational Media Corporation.
- Erkan, S. (2005). *Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri 7. baskı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Erkan, S. (1996).*Krize Müdahale Planı*. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 2(4),ss.547.
- Fairchild, T. N. (1986). *Cries Intervention Stratagies For School- Based Hepler-* Charles Thomas Publisher. Springfield, IL.
- Gazda, G. M. (1989). *Group Counseling: A Developmental Approach* (3rd ed.). Newton: MA: Allyn and Bacon.

- Gibson, R. L. and Mitchell, M. H. (1995). *Introduction to Counselig and Guidance*. (4th ed.). Englewood Cliff, New Jersey, Prentice-Hall, Inc.
- Kepçeoğlu, M. (2000). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. İstanbul: Alkım Yayınları
- Kuzgun, Y. (2000). *Rehberlik ve Psikolojik Danışma*. (7. baskı.) Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Mathewson, R. H. (1962). *Guidance Policy and Practive*. New York: Harper-Row Publishers.
- Myrick, R. D.; Merhill, H. and Swanson, L. (1986). Changing student attitudes through classroom guidance. *School Counselor*, 33, 244-252.
- Myrick, R. D. (2003). *Developmental Guidance and Coungseling: A Practica Approach*. (40 th. Ed.). Minneapolis: Educational Media Corporation.
- Nazlı, S. (2003). *Kapsamlı Gelişimsel Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Öncü, H. (2002). Psikolojik Danışma Müdahalesi Olarak Küçük Grupla Psikolojik Danışma. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2): 83-102.
- Ohlsen, M. (1988). *Group Counseling*. (2nd ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Özgüven, İ. E. (1999). *Çağdaş Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. Ankara PDREM Yayınları.
- Radd, T. R. (1993). *The Grow With Guidance System Manuel*. Canton, Ohio: Grow With Guidance.
- Peters, H. J. and Farwell, G. G. (1959). *Guidance: A Developmental Approach*. Chicago: Rand Mc Nelley Co.
- Ruben, A. M. (1989). Preventing school dropouts through classroom guidance *Elementary School Guidance and Counseling*, 24(1), 21-29.
- Shertzer, B. and Stone, S. C. (1971). *Fundamentals of Guidance*. Boston: Hougton Mifflin Company.
- Tan, H. (1992). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Ülkü, S. (1977). Rehberlikte Grup Yaklaşımı. *A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1-4): 263-299.
- Vander Kolk, C. J. (1985). *Introduction to Group Counseling and Psychotherap*. Columbus Charles E. Merrill Publishing Company, A Bell and Howell Company.
- Volcan, Acar, N. (2001). *Grupla Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri*.(Geliştirilmiş 3. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Wittmer, J. (2000). *Managing Your School Counseling Program: K-12 Developmental Strategies* (2nd ed.). Minneapolis, MN: Educational Media.
- Wilkinson, C. M. (1990). Technigues for overcoming test anxiety. *Elementary School Guidance and Counseling*, 24(3), 234-237.

Summary

LARGE GROUP GUIDANCE AS PSYCHOLOGICAL COUNSELLING INTERVENTION

Hüseyin ÖNCÜ*

Human beings are always in various groups from birth to death. They work in groups. They are helped in groups. They are social beings; their problems are also originated from groups.

When a counsellor works with more than 10 students in a group, the intervention is referred to as “large group guidance.” The number 10 is an arbitrary number and a dividing point, as some counsellors claim that they can do small group counselling with as many as 12 students. But, the vast majority of counsellors prefer five to six. If a group goes beyond 10 members, the counselling process is diffused and the dynamics of multiple relationships and interactions change the group’s character. There seems to be a point where the process becomes something other than counselling.

Large group guidance can be viewed as a helping process in which students meet together to work with a counsellor, a teacher or both. It can also be pictured as a series of lessons which are part of an organized guidance curriculum. A guidance curriculum can be divided into several units, with each unit having a central focus or theme. There are general and specific goals. Units are further divided into sessions, each with its own specific objectives and activities. The units and sessions are placed in some type of sequential order, focusing on the developmental needs and interests of students.

As a counsellor, you can work in at least two roles in terms of large group guidance. As a coordinator of guidance, you can consult and collaborate with teachers in developing a guidance curriculum which involves classroom or large group guidance. As an expert in school guidance and counselling, you can be a resource to teachers and give some direction to the guidance curriculum. You can lead a group and present some units or sessions yourself. On occasion, you might co-lead with teachers or other counsellors.

There is probably no limit to size in large group guidance, as you could work with 100 or more. Size is not a problem if you have assistance from helpers. Most counsellors, however, think in terms of 25 to 30 students. This enables the group to be conveniently subdivided into five or six small working teams with about five or six students each. These teams can then be further divided into dyads and triads for some activities.

The size of a group may be determined by the facilities or space that is available. The most common place to meet students in large group guidance is a classroom. Other meeting places might be in the library, cafeteria, media centre, gymnasium, or auditorium.

Address for correspondence: * Yard. Doç. Dr. Hüseyin Öncü, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, honcu@gazi.edu.tr

Most large group guidance units are organized into sessions of about 20 to 30 minutes, although they may also be arranged for 45 minutes or longer . Sessions are quite often structured around a school's bell schedule, when students pass from one class to another. In the secondary schools, large group guidance is typically a regular class period, but it can be scheduled for less time. Some times, because of guest speakers or the availability of special demonstration materials, group guidance can last longer. But, that is an exception.

Group activities consist of a set of procedures in which participants take part in a task and then talk about their experiences. The activities are related to the four facilitative processes of self- disclosure, feedback, increased awareness and decision making, and responsible action. But, activities alone are hardly effective in helping students and cannot be considered outcomes of large group guidance.

Consider the following ideas as you lead the group through activities and in discussion: 1) Accept all contributions) use eye contact, 2) reinforce participation, 3) move to and away from students, 4) set limits 5) give tasks and 6) have a plan.

Generally, there are five basic arrangements in which students can be seated. Each has some advantages and limitations. These are 1) rows, 2) circles, 3) semi-circles, 4) in and out circles, and discussion teams.